

Οδηγός του Πολίτη
ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ του ΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Υγείας
Δεκέμβρης 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
3. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	7
4. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ	9
5. ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	10
6. ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ.....	10
7. ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ	14
8. ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ/ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	16
9. ΕΚΔΟΣΕΙΣ	20
10. ΤΙ ΘΑ ΒΡΕΙΤΕ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΣ	22
11. ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	23
12. ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ.....	35
13. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 - Εθνικά Προγράμματα Ελέγχου του ΓΧΚ	37

*Αριστεία, θεμέλιο
και συμβολή
στην ποιότητα ζωής*

1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) είναι ένα από τα πέντε τμήματα του Υπουργείου Υγείας. Ιδρύθηκε το 1932 και εξελίχθηκε σε ένα δυναμικό κέντρο ελέγχου, παρακολούθησης, έρευνας και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τις κρατικές υπηρεσίες με αναγνώριση τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το όραμα του ΓΧΚ είναι η ανάδειξή του σε κέντρο αριστείας ελέγχου, επικεντρωμένης έρευνας και μεταφοράς τεχνογνωσίας (σε εθνικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο) και επίσης η μεγιστοποίηση της κοινωνικο-οικονομικής συνεισφοράς μέσω της ουσιαστικής συμβολής στην πρόληψη των ασθενειών και της ρύπανσης, καθώς και στην επίλυση σχετικών με τις αρμοδιότητές του προβλημάτων.

Το ΓΧΚ ατενίζει το μέλλον με αισιοδοξία, καθώς σταθερά αναπτύσσεται σε μια υπηρεσία υπερσύγχρονη, ευρωπαϊκή στη νοοτροπία, αποτελεσματική και με προοπτική.

Οδεύοντας σταθερά προς τους στόχους και το όραμά μας, η αριστεία, η διαφύλαξη του δημόσιου συμφέροντος, η ικανοποίηση του πολίτη και ο σεβασμός προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον, παραμένουν για μας, τη Διεύθυνση και το προσωπικό του ΓΧΚ οι αμετάβλητοι, διαχρονικοί θεμελιακοί στόχοι μας

Το ΓΧΚ είναι ταγμένο στην υπηρεσία του πολίτη και γι' αυτό προωθεί την ανοικτή επικοινωνία μαζί του. Ο οδηγός αυτός δημιουργήθηκε ως συμπλήρωμα της ιστοσελίδας και σκοπό έχει να διευκολύνει τον πολίτη ώστε να γνωρίσει τις υπηρεσίες του ΓΧΚ και να δώσει απαντήσεις σε διάφορα ερωτήματά του. Ο οδηγός είναι το αποτέλεσμα συλλογικής εργασίας λειτουργών του ΓΧΚ και ιδιαίτερα της ομάδας επικοινωνίας (Μαρία Αλετράρη, Αγάθη Αναστάση, Έλενα Αραούζου, Μαρία Μιχαηλί-Κκαΐλου υπό το συντονισμό της Δώρας Παρτασιδου).

Δρ Στέλλα Κάννα Μιχαηλίδου
Διευθύντρια Γενικού Χημείου του Κράτους

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) είναι ο κατεξοχήν αρμόδιος κρατικός φορέας του χημικού, βιολογικού/μικροβιολογικού και τοξικολογικού εργαστηριακού ελέγχου. Έχει οριστεί ως το επίσημο Εθνικό Εργαστήριο Ελέγχου και Αναφοράς σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων με συνακόλουθες υποχρεώσεις που **υπόκεινται στον έλεγχο της Ε.Ε.** Η συμβολή του ΓΧΚ εστιάζεται ιδιαίτερα στους τομείς της Δημόσιας Υγείας και Περιβάλλοντος, της Δικαιοσύνης και της Προστασίας του Καταναλωτή.

Απώτερος στόχος του ΓΧΚ είναι η στήριξη της ανάπτυξης και εφαρμογής πολιτικών και νομοθεσιών σ' όλους τους τομείς των αρμοδιοτήτων του και η συμβολή του στην επίλυση προβλημάτων.

3. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το φάσμα των αρμοδιοτήτων του ΓΧΚ είναι ευρύ και καλύπτει:

- Τρόφιμα και υλικά σε επαφή με τρόφιμα
- Περιβαλλοντική ρύπανση
- Περιβάλλον και Υγεία
- Ποιότητα και ασφάλεια των νερών
- Φάρμακα και Καλλυντικά
- Συμπληρώματα Διατροφής
- Δικανική Χημεία και Δικανική Τοξικολογία
- Δείγματα προσφορών και βιομηχανικά προϊόντα
- Εξαγόμενα γεωργικά και βιομηχανικά προϊόντα και δείγματα τελωνείων
- Παιδικά παιχνίδια

Συνέβαλε ουσιαστικά στην ανάπτυξη στρατηγικών π.χ. της Αειφόρου Ανάπτυξης, Καταπολέμησης του Καρκίνου και στην Επικοινωνιακή Στρατηγική του Υπουργείου Υγείας.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Στο πλαίσιο των πιο πάνω αρμοδιοτήτων του, το ΓΧΚ συνεργάζεται με όλα σχεδόν τα Υπουργεία, τους Δήμους, οργανισμούς κ.α. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις προσφέρει, επίσης, επί πληρωμή υπηρεσίες σε ιδιώτες. Ιδιαίτερα πολύπλευρος είναι ο ρόλος του ΓΧΚ στη διαμόρφωση και εφαρμογή της πολιτικής του Υπουργείου Υγείας. Τόσο η Διευθύντρια του ΓΧΚ όσο και μέλη του προσωπικού συμμετέχουν ανάλογα ως:

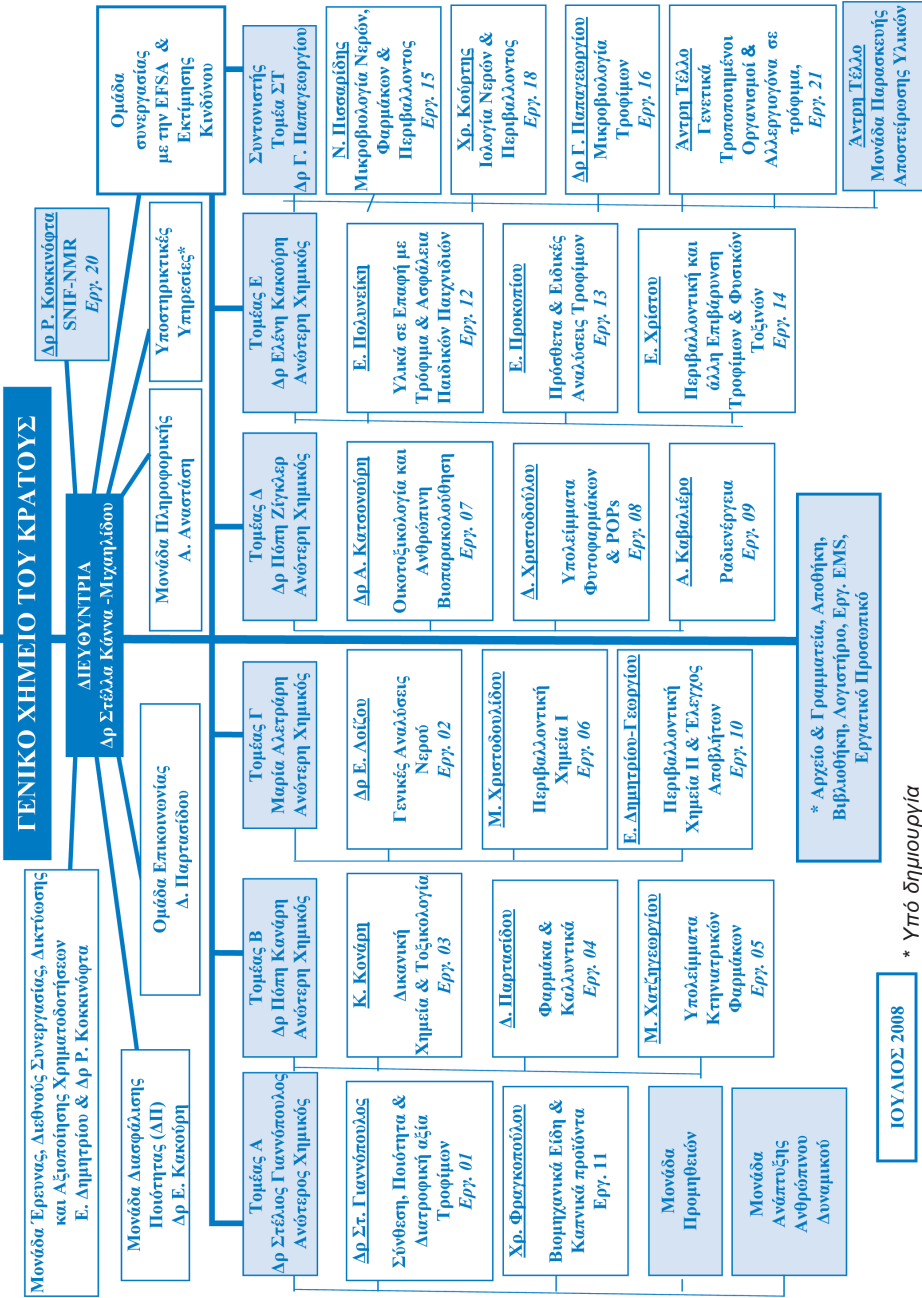
- Πρόεδρος του Συμβουλίου Τροφίμων
- Μέλος του Συμβουλίου Ασφάλειας Τροφίμων
- Σύμβουλος και εστιακό σημείο σε θέματα Περιβάλλοντος και Υγείας και Αειφόρου Ανάπτυξης
- Εστιακό σημείο στην EFSA και μετέχει στο Advisory Forum της EFSA
- Σύμβουλος σε θέματα ασφάλειας τροφίμων και εκτίμησης κινδύνων
- Εστιακό σημείο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Υγεία στην WHO
- Μέλος των Συμβουλίων Φαρμάκων, Καλλυντικών, Φυτοφαρμάκων, Αντιναρκωτικό Συμβούλιο κ.ά.
- Συμμετέχει στο Συμβουλευτικό Σώμα της Ε.Ε. για το Περιβάλλον και την Υγεία
- Έχει την Προεδρία και Γραμματεία της Εθνικής Επιτροπής «Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού»

Το ΓΧΚ συμμετέχει επίσης στην Εθνική Επιτροπή Διατροφής, στην Εθνική Επιτροπή Καταπολέμησης του Καρκίνου, στην Κεντρική Επιτροπή Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων, στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά κ.ά.

Στον τομέα της έρευνας συμμετέχει στην Τεχνική Επιτροπή για Προώθηση της Έρευνας και Ανάπτυξης στην Κύπρο, καθώς επίσης και στη Θεματική Επιτροπή “Food and Agriculture” του Ευρωπαϊκού Προγράμματος COST και στην Ανεξάρτητη Επιτροπή Αξιολόγησης των προτάσεων που υποβάλλονται στα πλαίσια της 7ης Κοινής Πρόσκλησης Υποβολής Προτάσεων του Ευρωπαϊκού Προγράμματος “CORNET II”.

4. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ* ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

5. ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Το ΓΧΚ σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες εφαρμόζει **προγράμματα ελέγχου, επιτήρησης και παρακολούθησης** που καλύπτουν τρεις βασικούς τομείς:

- τον έλεγχο συμμόρφωσης προς τη σχετική νομοθεσία,
- τη διερεύνηση (στοχευμένη έρευνα) για έγκαιρη επισήμανση, πρόληψη ή και διόρθωση προβλημάτων, καθώς και τη μεγιστοποίηση της συμβολής στην ανάπτυξη και υποστήριξη της εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής, και
- την άμεση ανταπόκριση σε αναδυόμενα προβλήματα που κοινοποιούνται από επίσημους Κοινοτικούς διαύλους, όπως τα Συστήματα Ταχείας Ενημέρωσης RASFF για τα Τρόφιμα και RAPEX για άλλα προϊόντα.

6. ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Διεξαγωγή αναλύσεων - Επικοινωνία Κοινού με τα Τμήματα του ΓΧΚ

Τα 19 εξειδικευμένα εργαστήρια του ΓΧΚ καλύπτουν τον έλεγχο σε διάφορους τομείς όπως Τρόφιμα, Περιβάλλον, Φάρμακα, Δικανική Χημεία, Καλλυντικά κ.ά.

Κάθε εργαστήριο σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές που χειρίζονται το αντικείμενο ελέγχου του, προβαίνει σε κατάρτιση ετήσιων εθνικών προγραμμάτων ελέγχου, όπου καθορίζεται το είδος και ο αριθμός των δειγμάτων καθώς και η συχνότητα και παράμετροι που θα εξετασθούν ανάλογα σε κάθε περίπτωση. Στο **Παράρτημα Ι** βρίσκονται τα διάφορα προγράμματα ελέγχου των εργαστηρίων του ΓΧΚ, τα οποία εκπονούνται σε συνεχή βάση.

Οι δειγματοληψίες γίνονται συνήθως από ειδικές υπηρεσίες των αρμοδίων αρχών ώστε να τεκμηριώνεται η εγκυρότητα και αξιοπιστία. Τα δείγματα προσκομίζονται στο ΓΧΚ για διεκπεραίωση του ελέγχου τους. Η νομοθεσία που διέπει τους διαφόρους ελέγχους βρίσκεται στην ιστοσελίδα του ΓΧΚ:

www.moh.gov.cy/moh/sgl/sgl.nsf/DMLlegislation_gr/DMLlegislation_gr

Παρόλο που δεν αποκλείεται η δυνατότητα υποβολής δειγμάτων από τον πολίτη στο ΓΧΚ, εντούτοις είναι προτιμητέα η υποβολή δειγμάτων μέσω επίσημης δειγματοληψίας από εντεταλμένους δειγματολήπτες, έτσι ώστε να μπορεί το όποιο αποτέλεσμα να τύχει ολοκληρωμένης διαχείρισης καθώς διασφαλίζεται η εγκυρότητα και η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος. Επίσης για λόγους ορθολογικότερης διαχείρισης των πόρων και προγραμματισμού, η ανάλυση μεμονωμένων δειγμάτων που προσκομίζονται από ιδιώτες γίνεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως π.χ. όταν σχετίζεται άμεσα με επιπτώσεις στη Δημόσια Υγεία και χρήζει άμεσης διερεύνησης. Σε τέτοια περίπτωση παραπόνων ή εκτάκτων διερευνήσεων ακολουθείται η ίδια τακτική. Δηλαδή, ο παραπονούμενος μέσω της αρμόδιας αρχής, όπως φαίνεται και πιο κάτω, μπορεί να αποταθεί για ενημέρωση ή διερεύνηση συγκεκριμένου θέματος που τον απασχολεί.

Για τα διάφορα θέματα ο πολίτης μπορεί να απευθύνεται:

ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ

- **Υπουργείο Υγείας**
Υγειονομικές Υπηρεσίες και Γενικό Χημείο του Κράτους
- **Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος**
Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΦΑΡΜΑΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ

- **Υπουργείο Υγείας**
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες
- **Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος**
Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (φάρμακα για κτηνιατρική χρήση)

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΡΥΠΑΝΣΗΣ

- **Υπουργείο Υγείας**
Υγειονομικές Υπηρεσίες
Γενικό Χημείο του Κράτους
- **Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος**
Υπηρεσία Περιβάλλοντος
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
- **Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων**
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ, ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ

- **Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού**
Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Καταναλωτών
- **Υπουργείο Υγείας**
Υγειονομικές Υπηρεσίες και Γενικό Χημείο του Κράτους
- **Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων**
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ, ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ κ.α.

- **Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης**
Αρχηγείο Αστυνομίας, Υπηρεσία Εγκληματολογικών Ερευνών

ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ• **Υπουργείο Υγείας**

Νοσοκομεία (Τμήμα Πρώτων Βοηθειών, Εντατικής Παρακολούθησης και Παθολογικό)

Τηλέφωνα επικοινωνίας με τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας

Υπουργείο/ Υπηρεσία	Τηλέφωνο
Υπουργείο Υγείας	
Γενικό Χημείο του Κράτους	22809115
	22809113

Υγειονομικές Υπηρεσίες	22605554
Επαρχία Λευκωσίας	22467951
Επαρχία Αμμοχώστου	23812166
Επαρχία Λάρνακας	24304297
Επαρχία Λεμεσού	25305296
Επαρχία Πάφου	26804445
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες (για φάρμακα)	22407135
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες (για καλλυντικά)	22407101

Δηλητηριάσεις	
Κέντρο Δηλητηριάσεων	1402
Τμήμα Πρώτων Βοηθειών	22604011

Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Καταναλωτών	1429
--	------

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

7. ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

Σε περίπτωση αμφισβήτησης του αποτελέσματος που εκδίδεται από τα εργαστήρια του ΓΧΚ υπάρχουν δυο δυνατότητες διαχείρισης από τον πολίτη, όπως φαίνεται πιο κάτω:

7.1. ΕΝΣΤΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

7.1.1. Ένσταση κατά του αποτελέσματος σε επίσημες αναλύσεις δειγμάτων τροφίμων

Σε περίπτωση που έχει ληφθεί δείγμα τροφίμου στα πλαίσια **επίσημων ελέγχων** των αρμόδιων Αρχών του Κράτους (π.χ. Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπ. Υγείας) και έχει εκδοθεί πιστοποιητικό ανάλυσης από το ΓΧΚ, ο ενδιαφερόμενος πολίτης/ υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων από τον οποίο λήφθηκαν τα δείγματα, μπορεί να υποβάλει ένσταση στο Διευθυντή του ΓΧΚ κατά του αποτελέσματος της ανάλυσης.

Συγκεκριμένα:

Σύμφωνα με τον Περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Τροποποιητικό Νόμο Αρ. Ν.20(Ι) του 2003 (άρθρο 15-(7) του βασικού νόμου), ο **ενιστάμενος** δικαιούται **εντός μιας ημέρας** να υποβάλει γραπτώς **ένσταση**, μόνο **αφού καταβάλει** στο ΓΧΚ το εκάστοτε ισχύον τέλος, για τη συγκεκριμένη ανάλυση.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 15-(7), ο ενιστάμενος έχει το δικαίωμα να υποδείξει ιδιώτη χημικό, ο οποίος πρέπει να είναι εγγεγραμμένος χημικός δυνάμει των περί Εγγραφής Χημικών Νόμων του 1988 και 1992, και ο οποίος μπορεί να συμμετέχει στην **Επιτροπή Εξέτασης** της Διαδικασίας Ανάλυσης, εκπροσωπώντας τον ενιστάμενο. Η εν λόγω Επιτροπή διορίζεται από το Διευθυντή του ΓΧΚ για να εξετάσει όλες τις διαδικασίες που εφαρμόστηκαν κατά τη διενέργεια της

ανάλυσης ώστε να διαπιστωθεί η ορθότητα της προσέγγισης και εκδίδει **Έκθεση Πορισμάτων**, την οποία κοινοποιεί στον ενιστάμενο. Σημειώνεται ότι στα πλαίσια αυτά δεν επαναλαμβάνεται ανάλυση.

7.1.2. Ανάλυση του 2ου και 3ου δείγματος που λαμβάνονται κατά τον επίσημο έλεγχο τροφίμων

Σύμφωνα με τον Περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμο (1996-2006) και στα πλαίσια των επίσημων ελέγχων των αρμόδιων Αρχών, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, για κάθε δειγματοληψία σφραγισμένου δείγματος που αποστέλλεται στο ΓΧΚ για ανάλυση, λαμβάνονται και δύο αντιδείγματα επίσης σφραγισμένα. Το ένα δίνεται στον ενδιαφερόμενο πολίτη/ υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων και το άλλο κρατείται από την αρμόδια Αρχή για μελλοντική σύγκριση (δείγμα σύγκρισης).

Η πιο πάνω Νομοθεσία των τροφίμων **δεν έχει ρητή πρόνοια** για τον περαιτέρω χειρισμό των αντιδειγμάτων, εκτός από την περίπτωση της ανάλυσης για μυκοτοξίνες. Ο ενδιαφερόμενος όμως πολίτης μπορεί να υποβάλει το δείγμα που έχει στην κατοχή του στο ΓΧΚ ή άλλο διαπιστευμένο εργαστήριο για ανάλυση.

Εάν το αποτέλεσμα της ανάλυσης βρίσκεται σε συμφωνία με το αποτέλεσμα της 1ης επίσημης ανάλυσης του ΓΧΚ για το ίδιο δείγμα, τότε επιβεβαιώνεται το αποτέλεσμα αυτό. Εάν το αποτέλεσμα της ανάλυσης βρίσκεται σε αντίφαση με το αποτέλεσμα της 1ης επίσημης ανάλυσης, τότε η αρμόδια Αρχή μπορεί να υποβάλει για ανάλυση στο ΓΧΚ το δείγμα σύγκρισης που έχει στην κατοχή της. Σημειώνεται ότι το ΓΧΚ είναι και το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς της Κύπρου (βάση και της νομοθεσίας της Ε.Ε.) σε πολλά πεδία της ασφάλειας των τροφίμων.

Ανάλογα με το αποτέλεσμα της ανάλυσης αυτής, δηλαδή συμφωνία ή ασυμφωνία με το αποτέλεσμα της 1ης επίσημης ανάλυσης, η αρμόδια Αρχή κρίνει και πράττει ανάλογα.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

7.2. Ένσταση κατά του αποτελέσματος σε επίσημες αναλύσεις δειγμάτων εκτός τροφίμων

Σε περιπτώσεις αμφισβήτησης σε αποτελέσματα του ΓΧΚ που δεν αφορούν αναλύσεις τροφίμων τότε ανάλογα ακολουθούνται οι για την περίπτωση ισχύουσες πρόνοιες της νομολογίας.

Έτσι για παράδειγμα σε περίπτωση αμφισβήτησης αποτελεσμάτων εξέτασης **φαρμάκων**, βάσει της σχετικής νομοθεσίας, του περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (έλεγχος ποιότητας, προμήθειας και τιμών) νόμος του 2001 έως 2006, Ν70(Ι)/2001, άρθρο 96Γ (1), ο κάτοχος της άδειας κυκλοφορίας του φαρμακευτικού προϊόντος δικαιούται να υποβάλει ένσταση σε διάστημα 15 ημερών από την κοινοποίηση του αποτελέσματος στην αρμόδια αρχή, που είναι ο Έφορος του Συμβουλίου Φαρμάκων (Φαρμακευτικές Υπηρεσίες).

Στα πλαίσια αυτής της ένστασης μπορεί να ζητηθεί επανέλεγχος του δείγματος. Στον επανέλεγχο δύναται να παρευρίσκεται ο κάτοχος της άδειας κυκλοφορίας του φαρμακευτικού προϊόντος ή εκπρόσωπός του.

8. ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ/ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Το ΓΧΚ πραγματοποιεί αγορές διαφόρων ειδών, όπως αντιδραστηρίων, προτύπων ουσιών, γυαλικών, μικροσυσκευών, μηχανημάτων καθώς και αγορά υπηρεσιών για την εκτέλεση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε., το Υπουργείο Υγείας, το ΙΠΕ και άλλους πόρους. Όλες οι αγορές γίνονται βάσει του εναρμονισμένου Νόμου Ν.12(Ι)/2006 που προνοεί για το Συντονισμό των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων, Έργων, Προμηθευτών και Υπηρεσιών και για συναφή θέματα και των Κανονισμών ΚΔΠ 201/2007 και ΚΔΠ 115/2004.

Το ΓΧΚ ετοιμάζει τα έγγραφα προσφοράς και εφαρμόζει τις διαδικασίες σύμφωνα με το Νόμο ανάλογα με την εκτιμώμενη αξία της προσφοράς.

8.1.1. Προσφορές με εκτιμημένη αξία μικρότερη των €85.500

Για προσφορές αξίας μικρότερης των €85.500 το Γ.Χ.Κ. εφαρμόζει συνοπτικές διαδικασίες (Άρθρο 84 του Νόμου), και ειδικότερα:

- Για προσφορές αξίας μέχρι €1.700 μπορεί να αναθέσει απευθείας τη σύμβαση σε οικονομικό φορέα.
- Για προσφορές που δεν ξεπερνούν τις €8.550 μπορεί να ζητήσει γραπτή ή προφορική προσφορά από περιορισμένο αριθμό οικονομικών φορέων (συνήθως τριών) και να αναθέσει την προσφορά σε αυτόν, ο οποίος πληροί τους όρους και είναι ο φθηνότερος.
- Για προσφορές αξίας μεγαλύτερης από €8.550 και μικρότερης από €85.500 αποστέλλει τα έγγραφα προσφοράς σε τουλάχιστον 4 οικονομικούς φορείς. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών είναι 7 μέρες. Η σύμβαση ανατίθεται στο φορέα, ο οποίος πληροί τους όρους της προσφοράς και είναι φθηνότερος.

8.1.2. Προσφορές άνω των €85.500 και κάτω των €133.000

Για προσφορές αξίας μεγαλύτερης από €85.500 και μικρότερης από €133.000 γίνεται ανοικτή διαδικασία (Άρθρο 30 του Νόμου) με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και ενημέρωση στην ιστοσελίδα του ΓΧΚ στην οποία επίσης βρίσκονται οι τεχνικές προδιαγραφές.

- Οι οικονομικοί φορείς προμηθεύονται τα έγγραφα των προσφορών από το ΓΧΚ σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή. Για τα αναλώσιμα η ηλεκτρονική μορφή είναι σε μορφή προγράμματος στο οποίο ο

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

οικονομικός φορέας καταχωρεί την τιμή στην οποία προσφέρει το κάθε είδος.

- Την καθορισμένη ημερομηνία ο οικονομικός φορέας υποβάλλει την προσφορά του στο κιβώτιο προσφορών του ΓΧΚ σε έντυπη μορφή και επιπλέον για τα αναλώσιμα σε ηλεκτρονική μορφή, η οποία εισάγεται στο σύστημα προσφορών του ΓΧΚ.
- Οι προσφορές αξιολογούνται από επιτροπή, η οποία διορίζεται από τη Διεύθυνση του ΓΧΚ και η οποία ετοιμάζει έκθεση αξιολόγησης την οποία αποστέλλει στον Γενικό Ελεγκτή.
- Η σύμβαση ανατίθεται στο φορέα ο οποίος πληροί τους όρους της προσφοράς και ανάλογα με τους όρους της προσφοράς είναι ο φθηνότερος ή έχει την πλέον οικονομικά συμφέρουσα προσφορά.
- Όλοι οι οικονομικοί φορείς οι οποίοι υπέβαλαν προσφορά ενημερώνονται γραπτώς για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και την κατακύρωση της προσφοράς. Ταυτόχρονα, οι επιτυχόντες οικονομικοί φορείς λαμβάνουν προκαταρκτική ενημέρωση για ανάθεση Σύμβασης.
- Μετά από 10 μέρες, και αφού δεν έχει γίνει ιεραρχική προσφυγή στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, αποστέλλεται στους επιτυχόντες οικονομικούς φορείς επιστολή για ανάθεση Σύμβασης.
- Η Σύμβαση υπογράφεται από τα ενδιαφερόμενα μέρη σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς.
- Σε περίπτωση ιεραρχικής προσφυγής, εάν η προσφυγή απορριφθεί από την Αναθεωρητική Αρχή τότε υπογράφεται η Σύμβαση με τον επιτυχόντα προσφοροδότη.
- Εάν η απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής είναι υπέρ του ενάγοντος, τότε το ΓΧΚ επανεξετάζει το θέμα, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση.
- Σε περίπτωση που το ΓΧΚ έχει σοβαρούς λόγους, μπορεί να ακυρώσει την προσφορά και να την επαναπροκηρύξει.

8.1.3. Προσφορές με εκτιμημένη αξία άνω των €133.000

Οι προσφορές αξίας μεγαλύτερης των €133.000 ανακοινώνονται και αξιολογούνται όπως οι προσφορές μεταξύ €85.500 και €133.000 με τις εξής διαφορές:

- Η προσφορά ανακοινώνεται επίσης στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Οι προσφορές υποβάλλονται στο κιβώτιο προσφορών του Υπουργείου Υγείας, ανοίγονται από επιτροπή του Υπουργείου και παραλαμβάνονται από την επιτροπή αξιολόγησης του Γενικού Χημείου, η οποία τις αξιολογεί.
- Η έκθεση αξιολόγησης υποβάλλεται στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Υγείας για έγκριση και αφού εγκριθεί, το ΓΧΚ ανακοινώνει τα αποτελέσματα στους οικονομικούς φορείς όπως πιο πάνω.

Σε περίπτωση ιεραρχικής προσφυγής εφαρμόζονται όλα τα αναφερθέντα πιο πάνω.

8.2. Παραλαβή ειδών

Τα είδη που κατακυρώνονται από όλες τις προσφορές παραλαμβάνονται στο ΓΧΚ σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς και σε περίπτωση παράβασης των όρων λαμβάνονται τα ενδεικνυόμενα βάση της νομοθεσίας μέτρα.

8.3. Μελλοντικοί στόχοι

Το ΓΧΚ θα προσαρμόσει τις πιο πάνω διαδικασίες στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Σύναψης Συμβάσεων όταν αυτό τεθεί σε εφαρμογή.

9. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Οι εκδόσεις του ΓΧΚ διατίθενται δωρεάν.

9.1. Εκδόσεις ΓΧΚ

1. Πιστοποίηση της Γεωγραφικής Προέλευσης Προϊόντων στο ΓΧΚ (Έκδοση 2009)
2. Τα παιδιά μας, ότι πολυτιμότερο έχουμε, είναι πολύ ευάλωτα στις επιδράσεις των φυτοφαρμάκων (Τρίπτυχο – Έκδοση 2009)
3. Συμπληρώματα Διατροφής (Τρίπτυχο – Έκδοση 2009)
4. Εμφιαλωμένο Νερό (Τρίπτυχο – Έκδοση 2009)
5. Ασφαλή και Υγιεινά Τρόφιμα, Ο ζωτικός συνδυασμός (Έκδοση 2009)
6. Ασφάλεια Υλικών σε Επαφή με Τρόφιμα (Έκδοση 2008)
7. Ακρυλαμίδιο στα Τρόφιμα (Τρίπτυχο – Έκδοση 2008)
8. Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί στα Τρόφιμα (Τρίπτυχο – Έκδοση 2008)
9. Οδηγός για Πρόσθετα Τροφίμων (Έκδοση 2008)
10. Πέντε Κλειδιά για Ασφαλέστερα Τρόφιμα (Πόστερ A4 – Έκδοση 2008)
11. Το Γενικό Χημείο του Κράτους με μια ματιά (Τρίπτυχο – Έκδοση 2008)
12. Ενημερωθείτε για την ιστοσελίδα μας (Πόστερ A4 – Έκδοση 2008)
13. Αλκοόλ, Φάρμακα, Ναρκωτικά και Οδήγηση (Έκδοση 2007)
14. Μελέτη της Αυθεντικότητας Τροφίμων και Ποτών στο Εργαστήριο SNIF-NMR (Τρίπτυχο – Έκδοση 2007)
15. Μυκοτοξίνες στα Τρόφιμα (Τρίπτυχο – Έκδοση 2007)

9.2. Εθνική Επιτροπή «Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού»

1. Χτίζοντας τη Φωλιά (Έκδοση 2009)
2. Προστασία παιδιών από παθητικό κάπνισμα (Έκδοση 2008)
3. Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Περιβάλλον και την Υγεία του Παιδιού (Έκδοση 2008)
4. Βρώμικος Αέρας (Έκδοση 2008)
5. Προφυλάξτε τα παιδιά από τις τοξικές ουσίες (Έκδοση 2005)
6. Εθνική Επιτροπή Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού (Έκδοση 2004)

9.3. Ενημερωτικά Δελτία

Στην **ιστοσελίδα του ΓΧΚ** μπορείτε να βρείτε ενημερωτικά δελτία για τα πιο κάτω θέματα:

1. Έλεγχος Συμπληρωμάτων Διατροφής
2. Εκπομπές Οικοδομικών Υλικών
3. Καφεστόλη και Καχεόλη σε διάφορους τύπους καφέ
4. Έλεγχος Συμπληρωμάτων Διατροφής
5. Εκπομπές Οικοδομικών Υλικών
6. Νιτροσαμίνες σε θηλές μπιμπερών και πιπίλων
7. Φουράνιο σε τρόφιμα
8. AIRMEX για παρακολούθηση εσωτερικού αέρα
9. Τράπεζα ισοτοπικών χαρακτηριστικών κρασιών
10. Αυθεντικότητα Αλκοολούχων Ποτών
11. Πολιομυελίτιδα σε λύματα
12. Virobathe

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

---

13. Αυθεντικότητα Κυπριακού Μελιού
14. Ταυτοποίηση Κουμανδαρίας
15. Φασματοσκοπικός και Χημειομετρικός Χαρακτηρισμός Κυπριακών και Σλοβενικών Χυμών
16. Χαρούπια-ενσωμάτωσή τους σε είδη αρτοποιίας
17. Αλλεργιογόνα-Πρωτεΐνες Γάλακτος
18. Βιταμίνες σε συμπληρώματα διατροφής
19. Παρουσία ιών σε κολυμβητικές δεξαμενές

10. ΤΙ ΘΑ ΒΡΕΙΤΕ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΣ

Στην ιστοσελίδα του ΓΧΚ μπορείτε να βρείτε:

1. Σημαντικές πληροφορίες για:

- Θέματα ασφάλειας τροφίμων, νερών και άλλων προϊόντων
- Οδηγίες προς τον πολίτη για θέματα ασφάλειας τροφίμων και νερών και προστασίας των παιδιών από περιβαλλοντικούς και άλλους κινδύνους
- Δραστηριότητες και διαφωτιστικό υλικό της Εθνικής Επιτροπής «Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού»
- Ενημερωτικά δελτία Ερευνών και Μελετών του ΓΧΚ και άλλων οργανισμών
- Έντυπες εκδόσεις σε ηλεκτρονική μορφή (π.χ. Οδηγό για πρόσθετα τροφίμων)

2. Πληροφορίες για τα πεδία δραστηριοτήτων του:*

- Εθνικά Προγράμματα ελέγχου τροφίμων, νερών και περιβάλλοντος
- Ερευνητικά προγράμματα του ΓΧΚ
- Δραστηριότητες του ΓΧΚ ως Cyprus Focal Point της EFSA (European Food Safety Authority)

* Βλέπε σελ. 7, κεφ. 3.

- Τέλη αναλύσεων του ΓΧΚ
- Ετήσιες εκθέσεις του ΓΧΚ

3. Συνέδρια/ διαλέξεις

4. Συνδέσεις με τους Οργανισμούς με τους οποίους συνεργάζεται το ΓΧΚ

5. Ευκαιρίες εργοδότησης στο ΓΧΚ και άλλους οργανισμούς

6. Προσφορές ΓΧΚ

7. Συνήθειες Ερωτήσεις και Απαντήσεις

11. ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

► Νερό

E: Μπορώ να φέρω νερό από διάτρηση ή από το σπίτι μου για ανάλυση στο ΓΧΚ;

A: Όχι, θα πρέπει να αποταθείτε είτε στο Τμήμα Γεωργίας αν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για άρδευση, είτε στις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας αν πρόκειται για πόσιμο νερό.

E: Ποια είναι τα ανώτερα αποδεκτά όρια για τις παραμέτρους του πόσιμου νερού;

A: Αυτά αναφέρονται στο Νόμο Ν.87(Ι)/2001 που προβλέπει για την Παρακολούθηση και τον Έλεγχο της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

E: Υπάρχει κίνδυνος από την κατανάλωση του αφαλατωμένου νερού για την υγεία του ανθρώπου;

A: Όχι, γιατί το αφαλατωμένο νερό ελέγχεται συστηματικά. Αν τυχόν δεν ικανοποιεί τις απαιτήσεις του Νόμου Ν.87(Ι)/2001 που αφορά την ποιότητα του πόσιμου νερού, τότε η παροχή θα διακοπεί.

E: Οι κερματοδέκτες και τα βυτιοφόρα ελέγχονται συστηματικά για την ποιότητα του νερού που διατίθεται στους καταναλωτές;

A: Ναι, υπάρχει πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχεται συστηματικά τόσο η μικροβιολογική, όσο και η χημική ποιότητα του νερού που διατίθεται στους καταναλωτές.

E: Ποιο νερό είναι πιο ασφαλές, της υδατοπρομήθειας ή το εμφιαλωμένο;

A: Το πόσιμο νερό που παρέχεται από το Δίκτυο της Υδατοπρομήθειας ελέγχεται συστηματικά από το ΓΧΚ σε συνεργασία με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και τον παροχέα, ώστε να είναι ασφαλές και υγιεινό. Γενικά το νερό της υδατοπρομήθειας στην Κύπρο είναι πολύ καλής ποιότητας καθώς η επιβάρυνση από ρύπους είναι ελάχιστη και πολύ κάτω των αποδεκτών ορίων. Περιορισμένα προβλήματα παρουσιάζονται κυρίως με την παρουσία αλάτων π.χ. θειικών που όμως έχουν σχέση πιο πολύ με την οργανοληπτική ποιότητα του νερού και όχι την ασφάλειά του. Το εμφιαλωμένο υπόκειται επίσης σε έλεγχο, όμως η τελική ποιότητα και ασφάλεια εξαρτάται πολύ από τις συνθήκες αποθήκευσης, διακίνησης και γενικά διαχείρισης του προϊόντος, το οποίο πρέπει να διατηρείται σε δροσερό και σκιερό μέρος. Έκθεση σε ηλιακό φώς ή σε ψηλές θερμοκρασίες μπορεί να συμβάλει στη μετανάστευση επικίνδυνων ουσιών του πλαστικού περιέκτη στο νερό.

E: Ποια είναι η διαφορά των φυσικών μεταλλικών νερών από τα υπόλοιπα εμφιαλωμένα νερά;

A: Στα εμφιαλωμένα νερά περιλαμβάνονται τα Φυσικά Επιτραπέζια Νερά, τα Νερά Πηγής και τα Φυσικά Μεταλλικά Νερά.

(α) Φυσικά Επιτραπέζια Νερά: Είναι νερό συσκευασμένο σε κατάλληλες κλειστές φιάλες, το οποίο μπορεί να προέρχεται είτε από πηγή, είτε από γεώτρηση, είτε από το δίκτυο υδατοπρομήθειας και είναι κατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση σύμφωνα με το Νόμο που διέπει το Πόσιμο Νερό (Ν.87(Ι)/2001.

(β) Φυσικά Μεταλλικά Νερά (ΦΜΝ): Είναι νερό που προέρχεται απευθείας από την πηγή, εμφιαλώνεται επί τόπου, έχει σταθερότητα στη σύστασή του και δεν έχει υποστεί καμία χημική επεξεργασία. Χαρακτηρίζεται από την περιεκτικότητά του σε ανόργανα άλατα, ιχνοστοιχεία ή άλλα συστατικά. Έχει επίσης ειδική έγκριση από την αρμόδια αρχή και διέπεται από διαφορετική Νομοθεσία (Οι Περί Φυσικών Μεταλλικών Νερών Κανονισμοί του 2002 έως 2006)

E: Ελέγχονται τα εισαγόμενα εμφιαλωμένα νερά (επιτραπέζια, νερά πηγής και φυσικά μεταλλικά) που κυκλοφορούν στο εμπόριο;

A: Ναι, μέσα στα πλαίσια του ετήσιου προγράμματος ελέγχου των εμφιαλωμένων νερών, το οποίο καταρτίζεται από το ΓΧΚ σε συνεργασία με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπ. Υγείας. Γίνεται, επίσης, δειγματολογικός έλεγχος και στα εισαγόμενα εμφιαλωμένα νερά.

E: Η χρήση συσκευών αποσκλήρυνσης νερού και φίλτρων για οικιακή χρήση είναι ασφαλής;

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

A: Οι καταναλωτές θα πρέπει να γνωρίζουν πολύ καλά πως πρέπει να τις χρησιμοποιούν και να τις συντηρούν και ιδίως πως και πότε θα πρέπει να ανανεώνουν ή αλλάζουν τα φίλτρα. Σε αντίθετη περίπτωση είναι δυνατόν να μεταφερθούν στο νερό μικρόβια ή άλλες ουσίες που έχουν συσσωρευθεί στο φίλτρο.

E: Πώς συντηρούνται τα ντεπόζιτα νερού και τι θα κάνω όταν το εξοχικό μου ή το σπίτι μου έμεινε κλειστό για κάποιους μήνες ή μεγάλο χρονικό διάστημα;

A: Γενικές οδηγίες για συντήρηση και χρήση ντεπόζιτων νερού:

Τα ντεπόζιτα νερού πρέπει να διατηρούνται καθαρά και να καθαρίζονται όταν χρειάζεται. Συνήθως, το ντεπόζιτο χρειάζεται καθαρίσμα εάν στη βάση ή στα τοιχώματά του υπάρχουν ακαθαρσίες, λάσπη ή κατακάθια.

Ντεπόζιτα νερού με σκουριασμένες επιφάνειες πρέπει να αντικαθίστανται με καινούργια. Επίσης, τα ντεπόζιτα πρέπει να κλείνουν καλά ούτως ώστε να μην εισχωρεί στο νερό η σκόνη από την ατμόσφαιρα, καθώς επίσης να μην επιτρέπουν την είσοδο στο νερό πουλιών, τρωκτικών και κουνουπιών.

Τα ντεπόζιτα που χρησιμοποιούμε πρέπει να είναι τέτοιου μεγέθους ούτως ώστε το νερό να αντικαθίσταται εάν είναι δυνατόν εντός 24 ωρών. Δεν πρέπει να αποθηκεύουμε μεγάλες ποσότητες νερού με αποτέλεσμα το νερό να μένει αχρησιμοποίητο για μέρες και μερικές φορές για βδομάδες.

Σε περίπτωση που έχουμε δύο ντεπόζιτα ενωμένα μεταξύ τους, η είσοδος του νερού πρέπει να είναι στο πρώτο ντεπόζιτο και η έξοδος στο δεύτερο, όχι και οι δύο στο ίδιο ντεπόζιτο.

Για συστήματα ύδρευσης σπιτιών ή διαμερισμάτων που μένουν αχρησιμοποίητα για μερικούς μήνες, καλό θα ήταν πριν χρησιμοποιηθεί

το σύστημα, να γίνει χλωρίωση του κεντρικού ντεπόζιτου νερού και να ανοίγονται όλες οι βρύσες για μερικά λεπτά ούτως ώστε να εισχωρήσει στο σύστημα ύδρευσης το χλωριωμένο νερό. Σε περίπτωση που δεν μπορούμε να χλωρίσουμε το νερό, καλό θα ήταν να ανοίγονται όλες οι βρύσες για μερικά λεπτά πριν τις χρησιμοποιήσουμε.

Μπορείτε να προμηθευτείτε το χλώριο από ειδικά καταστήματα/ εταιρείες που εξειδικεύονται στον καθαρισμό και απολύμανση νερού. Οι εταιρείες αυτές παρέχουν υπηρεσίες για καθαρισμό και χλωρίωση ντεπόζιτων.

Το ΓΧΚ συστήνει όπως ο καθαρισμός και οι χλωρίώσεις γίνουν από εξειδικευμένα άτομα, ώστε να αποφεύγονται ατυχήματα ή ζημιές στο σύστημα διανομής.

► Τρόφιμα

E: Θέλω να διαμαρτυρηθώ για την ποιότητα κάποιου τροφίμου ή για ανθυγιεινές συνθήκες σε εγκαταστάσεις πωλητή τροφίμων ή εστιατορίου. Πού πρέπει να αποταθώ;

A: Θα υποβάλω το παράπονό μου στα Επαρχιακά Γραφεία των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας (βλέπε Κεφάλαιο 4).

E: Θα ήθελα περισσότερες λεπτομέρειες για τρόφιμα τα οποία έχουν βρεθεί ακατάλληλα και έχουν γίνει ανακοινώσεις από Μ.Μ.Ε.

A: Στην ιστοσελίδα του ΓΧΚ μπορείτε να βρείτε τα δελτία τύπου του ΓΧΚ για τρόφιμα τα οποία βρέθηκαν ακατάλληλα μετά από αναλύσεις στο ΓΧΚ καθώς και οδηγίες προς τον καταναλωτή για την ασφαλή χρήση προϊόντων. Επίσης, υπάρχει σύνδεση με τις ανακοινώσεις των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας καθώς και με ανακοινώσεις άλλων Ευρωπαϊκών Οργανισμών για τρόφιμα τα οποία βρέθηκαν ακατάλληλα.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

E: Θα ήθελα να ξέρω κατά πόσο ένα πρόσθετο που είναι αναγραμμένο σε ετικέτα τροφίμου είναι επιτρεπόμενο και/ή αν είναι βλαβερό για την υγεία.

A: Το ΓΧΚ έχει εκδώσει «Οδηγό για Πρόσθετα Τροφίμων (Αριθμοί Ε)» ο οποίος βρίσκεται στην ιστοσελίδα μας. Ο Οδηγός αυτός είναι ένα βοήθημα για τον καταναλωτή για ενημέρωση και ευρύτερη αντίληψη του θέματος των προσθέτων στα τρόφιμα. Περιλαμβάνει πίνακες με πολύτιμες πληροφορίες για όλα τα επιτρεπόμενα πρόσθετα (Αριθμός Ε, ονομασία, προέλευση, χρήση, επιπτώσεις, προϊόντα στα οποία επιτρέπεται η χρήση τους).

E: Έχει το ΓΧΚ τη δυνατότητα να πιστοποιήσει εάν ένα τρόφιμο είναι κυπριακό ή όχι;

A: Ναι, για ορισμένα προϊόντα όπως το μέλι, τα κρασιά και πολύ σύντομα για άλλα αλκοολούχα ποτά. Η πιστοποίηση της γεωγραφικής προέλευσης ενός τροφίμου ή ποτού είναι συνέπεια εξειδικευμένου προσδιορισμού ισοτόπων και προϋποθέτει τη δημιουργία βάσεων ισοτοπικών χαρακτηριστικών παραδοσιακών/ ντόπιων προϊόντων. Το Εργαστήριο Πυρηνικού Μαγνητικού Συντονισμού του ΓΧΚ συμμετέχει στη δημιουργία ευρωπαϊκής τράπεζας για τα κρασιά, ενώ δημιούργησε τη δική του τράπεζα για το μέλι και ολοκληρώνει τις αντίστοιχες για τα κυπριακά κρασιά, τα αλκοολούχα ποτά και τους χυμούς φρούτων.

E: Πότε ένα τρόφιμο που περιέχει γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς είναι οπωσδήποτε μη ασφαλές για την ανθρώπινη υγεία;

A: Αν το τρόφιμο περιέχει μη εγκεκριμένη γενετική τροποποίηση, δηλαδή τροποποίηση που δεν πέρασε την ανάλυση επικινδυνότητας (Risk assessment) από την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων

τότε το τρόφιμο θεωρείται μη ασφαλές. Εάν εντοπισθεί πρέπει να αποσυρθεί αμέσως από την αγορά, να καταστραφεί με τρόπο που να εξουδετερώνει πλήρως τη βλαστική του ικανότητα και να ανακοινωθεί στο σύστημα Rapid Alert της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό βέβαια δεν μπορεί να το γνωρίζει ο καταναλωτής αλλά διαπιστώνεται μέσω του συστηματικού ελέγχου που γίνεται.

E. Τι πρέπει να γνωρίζει ο καταναλωτής για τη σήμανση των τροφίμων που περιέχουν Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς;

Όλα τα τρόφιμα που περιέχουν, αποτελούνται ή παράγονται από εγκεκριμένους Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς, σε ποσοστό μεγαλύτερο του 0,9% πρέπει να φέρουν την ακόλουθη σήμανση: «Το προϊόν αυτό περιέχει γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς» ή «Το προϊόν αυτό παράγεται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς». Αυτό δίνει στον καταναλωτή το δικαίωμα τεκμηριωμένης επιλογής και διευκολύνει τις ορθές συναλλαγές μεταξύ πωλητή και αγοραστή.

► Φάρμακα - Καλλυντικά και Συμπληρώματα Διατροφής

E: Τι πρέπει να κάνει κάποιος για να εισάξει φάρμακα ή καλλυντικά στην Κύπρο;

A: Θα πρέπει να αποταθεί στην αρμόδια αρχή η οποία είναι οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.

E: Εάν ένας ασθενής υποψιαστεί ότι το φάρμακο το οποίο του χορηγήθηκε/αγόρασε δεν είναι αποτελεσματικό, τι ενέργειες πρέπει να ακολουθήσει;

A: Να το αναφέρει στο γιατρό του.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

E: Χρησιμοποίησα κάποιο καλλυντικό και μου προκάλεσε ερεθισμό ή αλλεργία, τι κάνω;

A: Αποταθείτε στο γιατρό σας και στην αρμόδια Αρχή (Φαρμακευτικές Υπηρεσίες). Τα καλλυντικά θα πρέπει πάντα να τα δοκιμάζετε σε μικρή επιφάνεια του δέρματός σας για τυχόν αλλεργική αντίδραση πριν το χρησιμοποιήσετε σε μεγάλες επιφάνειες του σώματος.

E: Τι πρέπει να κάνει κάποιος για να εισάξει Συμπληρώματα Διατροφής στην Κύπρο;

A: Θα πρέπει να αποταθεί στην αρμόδια αρχή η οποία είναι οι Υγειονομικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

E: Τα συμπληρώματα διατροφής που δίνουν ορισμένοι γυμναστές στα παιδιά μας, είναι ελεγμένα από το κράτος;

A: Οι γυμναστές δεν είναι εξουσιοδοτημένοι να δίνουν συμπληρώματα διατροφής. Τα συμπληρώματα διατροφής δεν πρέπει από κανένα να χρησιμοποιούνται ανεξέλεγκτα και κυρίως από παιδιά και εφήβους παρά μόνο μετά από ορθή καθοδήγηση και παρακολούθηση ιατρού, φαρμακοποιού, διατροφολόγου, με στόχο μόνο τη συμπλήρωση του ποσοστού θρεπτικών ουσιών σε μια μη κανονική διατροφή. Δεν αγοράζονται ποτέ από το διαδίκτυο γιατί η ποιότητά τους είναι αμφίβολη και ούτε από γυμναστήρια που δεν εργοδοτούν τις πιο πάνω ειδικότητες. Οι γονείς πρέπει να είναι προσεκτικοί γιατί στα συμπληρώματα διατροφής είναι δυνατόν να υπάρχουν επικίνδυνες ή /και απαγορευμένες ουσίες. Προσοχή σ' αυτά που αναφέρουν ότι βοηθούν στην απώλεια βάρους ή την αύξηση μυϊκής μάζας. Είναι δυνατόν να περιέχουν επικίνδυνες ή άλλες φαρμακευτικές ουσίες γι' αυτό συμβουλευτείτε το γιατρό σας.

E: Εάν προσπαθήσουν κάποιιοι να μου πωλήσουν φυτικής προέλευσης συμπληρώματα διατροφής να τα αγοράσω; Θεωρούνται αβλαβή;

A: Συμπληρώματα διατροφής πωλούνται μόνο από αδειούχα υποστατικά τα οποία διευθύνονται από προσοντούχα άτομα: ιατρούς, φαρμακοποιούς, επιστήμονες τροφίμων και άτομα που εξασφάλισαν άδεια από τον Διευθυντή Ιατρικών Υπηρεσιών.

Ένα συμπλήρωμα διατροφής το οποίο είναι φυτικό, δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι είναι ασφαλές και δεν προκαλεί παρενέργειες για τους εξής λόγους:

(α) Τα φυτικής προέλευσης προϊόντα δεν αποκλείεται ανάλογα με την προέλευση και το είδος τους να είναι είτε εκ φύσεως βλαβερά ή να περιέχουν επικίνδυνες ουσίες, και (β) ακόμα, όμως, και ασφαλή φυτικά σκευάσματα συχνά χρησιμοποιούνται για την παράνομη προώθηση και διακίνηση επικίνδυνων φαρμακευτικών ουσιών π.χ. αναβολικών που προστίθενται σ' αυτά.

► Δηλητηριάσεις/ Ναρκωτικά

E: Το παιδί μου συμπεριφέρεται «περίεργα». Υποψιάζομαι ότι μπορεί να κάνει χρήση ναρκωτικών ουσιών. Μπορώ να το ελέγξω;

A: Ναι! Αποταθείτε στα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών ή Εξωτερικά Ιατρεία των Γενικών Νοσοκομείων όπου θα γίνει δειγματοληψία ούρων. Στη συνέχεια το δείγμα θα σταλεί στο Εργαστήριο Δικανικής Τοξικολογίας του ΓΧΚ. Το Εργαστήριο μπορεί να ανιχνεύσει κάνναβη, κοκαΐνη, αμφεταμίνες και οπιοειδή στα ούρα αν έχει γίνει χρήση τις τελευταίες 72 ώρες, για περιστασιακή χρήση και μέχρι μια βδομάδα για συνεχή χρήση. Τα αποτελέσματα αποστέλλονται στον υπεύθυνο γιατρό. Σε περίπτωση που το αποτέλεσμα είναι θετικό και πιστεύετε ότι χρειάζεστε βοήθεια μπορείτε να επικοινωνήσετε στο τηλέφωνο 1498 για καθοδήγηση.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

E: Υποψιάζομαι ότι το παιδί μου «από ατύχημα» έχει καταναλώσει αριθμό χαπιών, ίσως παρακεταμόλη. Τι να κάνω;

A: Να προσέλθετε αμέσως στο πλησιέστερο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών με τη συσκευασία του φαρμακευτικού σκευάσματος (αν υπάρχει). Εκεί θα ληφθούν δείγματα από το περιεχόμενο στομάχου και ούρα. Τα δείγματα θα σταλούν αμέσως στο Εργαστήριο Δικανικής Τοξικολογίας του ΓΧΚ. Το Εργαστήριο θα προσπαθήσει να ανιχνεύσει και να επιβεβαιώσει την άγνωστη ουσία και ακολούθως θα ενημερώσει τον υπεύθυνο γιατρό για να δοθεί η ανάλογη θεραπεία.

E: Πιστεύω πως κάποιος έχει δηλητηριάσει το κατοικίδιό μου. Τι πρέπει να κάνω;

A: Αν υπάρχει υποψία για συγκεκριμένο άτομο, επικοινωνήστε με τον πλησιέστερο Αστυνομικό Σταθμό. Η Αστυνομία θα προσκομίσει το ζώο στο Κτηνιατρείο όπου θα γίνει δειγματοληψία ούρων και περιεχόμενο στομάχου. Ότι άλλο τεκμήριο υπάρχει π.χ. τροφή συλλέγεται από την Αστυνομία και όλα τα δείγματα αποστέλλονται στο Εργαστήριο Δικανικής Τοξικολογίας του ΓΧΚ. Το Εργαστήριο θα ενημερώσει την Αστυνομία για τα αποτελέσματα.

► Ασφάλεια και ορθή χρήση υλικών που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα

E: Τι είναι τα Υλικά σε Επαφή με τα Τρόφιμα (ΥΣΕΤ);

A: Είναι υλικά και αντικείμενα τα οποία χρησιμοποιούνται για τη φύλαξη, τη συντήρηση, συσκευασία, μαγείρεμα και παρασκευή των τροφίμων και ποτών.

E: Από τι υλικά μπορεί να είναι κατασκευασμένα;

A: Από πλαστικό, κεραμικό, γυαλί, μέταλλο, κράματα, χαρτί, χαρτόνι, αναγεννημένη κυτταρίνη, σιλικόνη, καουτσούκ, ξύλο, φελλό, κερί, βερνίκια, επιστρώσεις και κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα.

E: Σε τι μορφή /είδη τα βρίσκουμε;

A: Ως πιάτο, ποτήρι, φλιτζάνι, κονσέρβα, κουτί, σακούλι, μεμβράνη περιτυλίγματος, δοχεία, βάζα, μπουκάλες, μαγειρικά και κουζίνα είδη και σκεύη, διάφορα πολυστρωματικά υλικά (π.χ. Tetrapack) και είδη παιδικής φροντίδας όπως πιπίλες και μπιμπερά.

E: Γιατί τα υλικά αυτά πιθανό να εγκυμονούν κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια;

A: Επειδή κατά την παραγωγή τους χρησιμοποιούνται χημικές ουσίες (διαλύτες, μονομερή, πρόσθετα, χρώματα, κ.ά.) οι οποίες μπορεί να είναι τοξικές, καρκινογόνες ή άλλης χημικής ιδιότητας επικίνδυνες για την υγεία.

E: Πότε είναι υπαρκτός ο κίνδυνος χρήσης των ΥΣΕΤ για την υγεία μας;

- A: 1. Όταν δεν κατασκευάζονται και συσκευάζονται σύμφωνα με την ορθή βιομηχανική πρακτική.
2. Όταν δεν χρησιμοποιούνται ορθά από το χρήστη/ καταναλωτή.

E: Τι σημαίνει «το υλικό κατασκευάστηκε με ορθή βιομηχανική πρακτική ή με απλά λόγια είναι καλής ποιότητας»;

A: Στην παραγωγή του υλικού χρησιμοποιήθηκαν μόνο επιτρεπόμενες ουσίες, εφαρμόστηκε η κατάλληλη τεχνολογία, έγινε εργαστηριακός έλεγχος ποιότητας και το προϊόν σημάνθηκε κατάλληλα.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

E: Τι πρέπει να ακολουθήσω για να χρησιμοποιήσω ορθά και με ασφάλεια τα ΥΣΕΤ;

- A: 1. Να διαβάζω και να εφαρμόζω τις σημάνσεις και οδηγίες χρήσης του κατασκευαστή.
2. Να τα χρησιμοποιώ μόνο για τα τρόφιμα και ποτά στα οποία αναφέρεται η σήμανση (ειδική προσοχή στα λιπαρά, μη λιπαρά, αμιγή λίπη και έλαια και στα κρύα ή ζεστά).
3. Να τηρώ αυστηρά τις οδηγίες για τις συνθήκες φύλαξης ή επαφής με το τρόφιμο (ψύξη, κατάψυξη, θερμοκρασία δωματίου, κλπ.).
4. Για το ζέσταμα και μαγείρεμα των τροφίμων να χρησιμοποιώ μόνο το είδος του φούρνου που συστήνει ο κατασκευαστής του υλικού.
5. Να αποφεύγω τη χρήση του ΥΣΕΤ μίας χρήσης για επαναλαμβανόμενη χρήση
6. Να κάνω κατάλληλο καθαρισμό του υλικού πριν και μετά τη χρήση.

E: Τι θα προσέξω κατά την αγορά των ΥΣΕΤ για να είναι κατάλληλα και ασφαλή στη χρήση τους;

- A: 1. Προτιμώ τα προϊόντα που έχουν κατανοητή σήμανση και στοιχεία καταλληλότητας για επαφή με τρόφιμα, όπως είναι κυρίως τα πιο κάτω:
- α) το σύμβολο καταλληλότητας
ή να αναγράφεται ότι είναι κατάλληλα για τρόφιμα
  - β) οδηγίες χρήσης
  - γ) για ποια ομάδα τροφίμων και ποτών προορίζεται και
  - δ) στοιχεία του κατασκευαστή
2. Επιλέγω το κατάλληλο υλικό για την κατάλληλη ομάδα των τροφίμων για τα οποία θα χρησιμοποιηθεί (υπάρχουν υδατικά, όξινα, αλκοολούχα, λιπαρά τρόφιμα και αμιγή έλαια και λίπη)

3. Ελέγχω την κατάσταση του προϊόντος, όπως π.χ. να μην είναι διαβρωμένο και κατασκευαστικά ελαττωματικό.

E: Πως προστατεύεται ο καταναλωτής από την πλευρά του Κράτους;

A: Γίνεται επίσημος έλεγχος των ΥΣΕΤ από τις αρμόδιες Αρχές του Κράτους, οι οποίες είναι οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και το ΓΧΚ.

12. ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ

Γενικό Χημείο του Κράτους

Κίμωνος 44, Ακρόπολη

1451 Λευκωσία

Τηλ.: +357 22809115, +357 22809113

Fax: +357 22316434

Email: info@sgl.moh.gov.cy

Webpage: www.moh.gov.cy/sgl

Παράρτημα Γενικού Χημείου του Κράτους

Κυριάκου Μάτση 39, Αγ. Ομολογητές

1082 Λευκωσία

Τηλ.: +357 22809400

Fax: +357 22809455

Παράρτημα 1

Εθνικά Προγράμματα Ελέγχου του ΓΧΚ

13. Παράρτημα 1 - Εθνικά Προγράμματα Ελέγχου του ΓΧΚ

Ο πίνακας των Εθνικών Προγραμμάτων Ελέγχου του ΓΧΚ ενημερώνεται ετήσια και βρίσκεται στην ιστοσελίδα του ΓΧΚ.

www.moh.gov.cy/moh/sgl/sgl.nsf/DMLactivities1_gr/DMLactivities1_gr

Τίτλος Προγράμματος	Συνεργαζόμενες Υπηρεσίες
Έλεγχος ποιότητας γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας Τελωνεία Εθνική Φρουρά
Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου αιγοπρόβειων τυριών	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας Δήμοι
Έλεγχος Γαλακτοκομικών προϊόντων με εστιασμό σε παραμέτρους που έχουν σχέση με την υγεία <ul style="list-style-type: none"> - Χοληστερόλη - Κεκορεσμένα λιπαρά - Ακόρεστα λιπαρά 	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Παρακολούθηση και έλεγχος ποιότητας ελαιολάδου και άλλων φυτικών ελαίων (επιτόπια-εισαγόμενα)	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Έλεγχος επιπέδων ισταμίνης και πτητικών βάσεων σε ψάρια (επιτόπια – εισαγόμενα)	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας Κτηνιατρικές Υπηρεσίες
Έλεγχος νοθείας μέλιτος	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας Τμήμα Γεωργίας
Έλεγχος ποιότητας χυμών	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας Εθνική Φρουρά

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Χημικός έλεγχος πόσιμοι νερού για εφαρμογή της Νομοθεσίας Ν87(Ι)/2001 (Οδηγία 98/83/ΕΕ) συμπεριλαμβανομένων δικτύων υδατοπρομήθειας, βυτιοφόρων και νερού κερματοδεκτών κ.α.	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Εθνικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης των νερών σύμφωνα με το άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά 2000/60/ΕΕ	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
Χημικός έλεγχος φυσικών μεταλλικών και εμφιαλωμένων νερών	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Εφαρμογή του Άρθρου 8 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Παράκτια Ύδατα	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
Πρόγραμμα Ελέγχου Νερού Υδατοφρακτών. Εφαρμογή της Οδηγίας 2006/44/ΕC (τροποποιημένη οδηγία 78/659/ΕΕ) περί της Ποιότητας των Γλυκέων Υδάτων που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτίωσης για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
Παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στον υδροφόρα Έζουσας	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
Έλεγχος ποιότητας ανθρώπινων φαρμακευτικών σκευασμάτων	<ul style="list-style-type: none"> Φαρμακευτικές Υπηρεσίες
Έλεγχος ποιότητας καλλυντικών προϊόντων	<ul style="list-style-type: none"> Φαρμακευτικές Υπηρεσίες
Έλεγχος συμπληρωμάτων διατροφής	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Έλεγχος ποιότητας κτηνιατρικών φαρμακευτικών σκευασμάτων	<ul style="list-style-type: none"> Κτηνιατρικές Υπηρεσίες
Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου και παρακολούθησης υπολειμμάτων κτηνιατρικών φαρμάκων σε νωπά τρόφιμα ζωϊκής προέλευσης	<ul style="list-style-type: none"> Κτηνιατρικές Υπηρεσίες

ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ του ΚΡΑΤΟΥΣ

Πρόγραμμα Ελέγχου δειγμάτων εισαγωγής για τα υπολείμματα κτηνιατρικών φαρμάκων σε τρόφιμα ζωϊκής προέλευσης	<ul style="list-style-type: none"> Κτηνιατρικές Υπηρεσίες
Παρακολούθηση του νερού στα Διυλιστήρια Επεξεργασίας νερού για την παρουσία Τριαλογομεθανίων (Νόμος Ν87(Ι)/2001)	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
Παρακολούθηση διοξινών και ομοίων με διοξίνες PCB's	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων και PCB's σε: <ul style="list-style-type: none"> - τρόφιμα φυτικής προέλευσης (επιτόπια - εισαγόμενα) - τρόφιμα ζωϊκής προέλευσης - ψάρια και θαλασσινά - παιδικές τροφές - τρόφιμα φυτικής προέλευσης (εξαγωγές) - δείγματα εισαγωγής και από κατεχόμενες περιοχές 	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας Κτηνιατρικές Υπηρεσίες Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών Τμήμα Γεωργίας
Παρακολούθηση επιπέδων ραδιονουκλιδίων σε τρόφιμα και πόσιμα νερά	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Αλιείας Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
Παρακολούθηση επιπέδων ραδιονουκλιδίων σε περιβαλλοντικά δείγματα όπως αέρα, θαλάσσια νερά, θαλάσσιες λάσπες, φύκια και άμμο από παραλίες	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Αλιείας Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
Έλεγχος ρύπανσης της ποιότητας του αέρα	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Εργασίας
Πρόγραμμα παρακολούθησης επεξεργασμένων οικιακών λυμάτων, λυμάτων στρατοπέδων και νοσοκομείων από σταθμούς επεξεργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

<p>Έλεγχος υλικών και αντικειμένων προοριζομένων για επαφή με τρόφιμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - κεραμικά και πορσελάνη - προσδιορισμός μετανάστευσης Μολύβδου και Καδμίου - πλαστικά σύμφωνα με την Οδηγία 2002/72/ΕΕ - μεταλλικές κονσέρβες - ανάλυση εποξεικών επιχρισμάτων, BADGE, Bisphenol A - παρεμβύσματα καπακιών γυάλινων δοχείων - προσδιορισμός πλαστικοποιητών - μπιμπερά - έλεγχος ολικής μετανάστευσης, Δισφαινόλης Α και αντοχής στο βραστό νερό - παιδικά μπολ, πιάτα, ποτήρια από μελαμίνη για ολική μετανάστευση, φορμαλδεΰδη και μελαμίνη - παιδικές τροφές - προσδιορισμός πλαστικοποιητών 	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
<p>Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Τροφίμων για πρόσθετες ουσίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - συνθετικές και φυσικές χρωστικές σε ποικιλία τροφίμων - απαγορευμένες χρωστικές Sudan I, II, III, IV, και Para Red σε τσίλι και προϊόντα τσίλι - συντηρητικά (βενζοϊκό, σορβικό και προπιονικό οξύ, διοξειδίο του θείου, νιτρικά/ νιτρώδη) - συνθετικές γλυκαντικές ουσίες - καφεΐνη σε ποτά - αντιοξειδωτικά σε λίπη μαγειρικής/ ζαχαροπλαστικής - γλουταμινικό οξύ (ενισχυτικό γεύσης) 	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας • Δήμοι
<p>Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου αιγοπρόβειων τυριών (χαλλούμι, τυριά, γιαούρτια) για νοθεία με αγελαδινό γάλα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας • Δήμοι
<p>Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Τροφίμων για αρωματικές ύλες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - κουμαρίνη σε τρόφιμα και ποτά που περιέχουν κανέλα 	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας • Δήμοι

ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ του ΚΡΑΤΟΥΣ

Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου και παρακολούθησης των επιπέδων αφλατοξινών και άλλων μυκοτοξινών σε ξηρούς καρπούς, δημητριακά κλπ περιλαμβανομένων των παιδικών τροφών και της πατουλίνης σε παιδικές τροφές και προϊόντα μήλου	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Έλεγχος αφλατοξινών M1 στο γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα περιλαμβανομένων των παιδικών τροφών	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας • Κτηνιατρικές Υπηρεσίες
Προσδιορισμός Υδραργύρου και άλλων βαρέων μετάλλων σε ψάρια και άλλα τρόφιμα ζωϊκής προέλευσης	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας • Κτηνιατρικές Υπηρεσίες • Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών
Παρακολούθηση νιτρικών σε λαχανικά και άλλα τρόφιμα φυτικής προέλευσης περιλαμβανομένων των παιδικών τροφών	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Έλεγχος τροφίμων φυτικής προέλευσης, γάλακτος και παιδικών τροφών για βαρέα μέταλλα	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας • Κτηνιατρικές Υπηρεσίες
Παρακολούθηση και έλεγχος κασιτέρου σε εγκυτωμένα τρόφιμα	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Παρακολούθηση και έλεγχος Φουρανίου σε εγκυτωμένα τρόφιμα	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Παρακολούθηση και έλεγχος Πολυκυκλικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων σε αλλάντες, κρέατα ψημένα σε κάρβουνα και ελαιόλαδα	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Μικροβιολογικός έλεγχος πόσιμο νερού για εφαρμογή της Νομοθεσίας Ν87(Ι)/2001 (Οδηγία 98/83/ΕΕ) συμπεριλαμβανομένων δικτύων υδατοπρομήθειας, βυτιοφόρων και νερού κερματοδεκτών	<ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Μικροβιολογικός έλεγχος μεταλλικών και εμφιαλωμένων νερών	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Εθνικό Πρόγραμμα Μικροβιολογικού ελέγχου τροφίμων περιλαμβανομένων και παιδικών τροφών	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας Υγειονομικές Υπηρεσίες Δήμων
Πρόγραμμα Μικροβιολογικού ελέγχου ειδών τροφοδοσίας Εθνικής Φρουράς	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας ΚΕΕΦ, Υπουργείο Άμυνας
Πρόγραμμα Μικροβιολογικού ελέγχου ειδών σχολικών κυλικείων	<ul style="list-style-type: none"> Σχολική Εφορία Λευκωσίας
Τροφικές Δηλητηριάσεις, παράπονα καταναλωτών, διερευνήσεις	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας Υγειονομικές Υπηρεσίες Δήμων
Πρόγραμμα ανάλυσης των ισοτοπικών λόγων δευτερίου, του άνθρακα και του οξυγόνου με σκοπό τη δημιουργία κοινής ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων για τα κρασιά.	<ul style="list-style-type: none"> Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων Κλάδος Αμπελουργίας – Οινολογίας, Υπ. Γεωργίας
Εθνικό Πρόγραμμα ελέγχου γενετικά τροποποιημένων οργανισμών σε τρόφιμα	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
Εθνικό Πρόγραμμα ελέγχου αλλεργιογόνων συστατικών σε τρόφιμα	<ul style="list-style-type: none"> Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας